

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ

ਜਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਹਸਤਾਖਰ ਹੋਏ ਸਹਿਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ (MOUs) ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ (ਸਤੰਬਰ 14, 2017)

Posted On: 14 SEP 2017 9:49AM by PIB Chandigarh

List of MoUs/Agreements signed during the visit of Prime Minister of Japan to India (September 14, 2017)

ਜਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਹਸਤਾਖਰ ਹੋਏ ਸਹਿਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ (MOUs) ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ (ਸਤੰਬਰ 14, 2017)

Sr. No. (ਲੜੀ ਨੰ)	Memorandums (ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ)	Description (ਵੇਰਵਾ)
A. Disaster Risk Management		
1	ਭਾਰਤ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਫਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਐਮ.ਓ.ਸੀ	ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਰੋਕੂ ਤਜਰਬੇ, ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।
C. ਹਨਰ ਵਿਕਾਸ		
2	ਐੱਮ.ਈ.ਏ ਅਤੇ ਐੱਮ.ਓ.ਐਫ.ਏ, ਜਪਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਪਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਪਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ।
D. ਸੰਪਰਕ		
3	ਭਾਰਤ-ਜਪਾਨ ਐਕਟ ਈਸਟ ਫੋਰਮ	ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੂਰਵੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨਾ
E. ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਵਣਜ ਸਬੰਧੀ		
4	ਠੰਡੀ ਈ. ਐੱਮ. ਐੱਸ ਸੇਵਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹਦਾਇਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਪੋਸਟ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਪੋਸਟ ਦਰਮਿਆਨ ਇੰਤਜ਼ਾਮ	ਮਕਸਦ, ਜਪਾਨ ਪੋਸਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਪੋਸਟ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਲ ਈ.ਐੱਮ.ਐੱਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਣਜ ਸਬੰਧੀ ਇਤਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਜਪਾਨੀਆਂ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਭੋਜਨ ਠੰਡੇ ਬਕਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਭਾਰਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
F. ਨਿਵੇਸ਼ (ਗੁਜਰਾਤ)		
5	ਡੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਪੀ ਅਤੇ ਐੱਮ.ਈ.ਟੀ.ਆਈ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਰਤ-ਜਪਾਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਰੋਡ ਮੈਪ	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਪਾਨੀ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾ
6	ਬੇਚਰਾਜ-ਖੋਰਾਜ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ 'ਮੇਕ-ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਲਈ ਐੱਮ.ਈ.ਟੀ.ਆਈ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਜਪਾਨ-ਭਾਰਤ	ਮੰਡਲ ਬੇਚਰਾਜ-ਖੋਰਾਜ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੂਲ-ਦਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ।
G. ਨਾਗਰਿਕ ਉਡਾਨ		
7	ਨਾਗਰਿਕ ਉਡਾਨ ਸਹਿਯੋਗ 'ਤੇ ਆਰ ਓ ਡੀ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ (ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਸਮਾਨ)	ਇਹ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਜਪਾਨੀ ਦੋਵੇਂ ਢੁਆਈ ਲਈ ਹੁਣ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਲਈ ਅਣਗਿਣਤ ਉਡਾਨਾਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

H. ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ

8	ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (iTHEMS), RIKEN ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਂਝੇ ਵਟਾਂਦਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ (Simons-NCBS)	ਸਿਧਾਂਤਕ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੁਨਰਮੰਦ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ।
9	ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਐਡਵਾਂਸਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (AIST), ਅਤੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼	ਸਾਂਝੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਏ.ਆਈ.ਐਸ.ਟੀ. ਜਪਾਨ ਵਿੱਖੇ "ਡੀ.ਬੀ.ਟੀ. -ਏ.ਆਈ.ਐਸ.ਟੀ.

	ਬਾਇਓਟੈਕਨਾਲੌਜੀ (DBT) ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝਾ ਖੋਜ ਸਮਝੌਤਾ	ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਟਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਰਿਸਰਚ (DAICENTER)" ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ ।
10	ਡੀ.ਬੀ.ਟੀ (ਬਾਇਓਟੈਕਨਾਲੌਜੀ ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਐਡਵਾਂਸਡ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੌਜੀ (AIST)	ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ-ਤਕਨਾਲੌਜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਬੀ.ਟੀ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਐਸ.ਟੀ (AIST) ਵਿਚਕਾਰ ਖੋਜ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨਾ ।
I. ਖੇਡਾਂ		
11	ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (LNIPE) ਅਤੇ ਨਿੱਪਨ ਸਪੋਰਟਸ ਸਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜਪਾਨ (NSSU) ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ (MOU)	ਭਾਰਤੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿੱਪਨ ਸਪੋਰਟਸ ਸਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਪਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਵਟਾਂਦਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਹਿਰੇ ਕਰਨਾ ।
12	ਸਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਨਿੱਪਨ ਸਪੋਰਟਸ ਸਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜਪਾਨ (NSSU) ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਵਟਾਂਦਰੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (MOU)	ਸਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਨਿੱਪਨ ਸਪੋਰਟਸ ਸਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜਪਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਅਤੇ ਗਹਿਰੇ ਕਰਨਾ ।
13	ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (LNIPE) ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਕੂਬਾ (Tsukuba), ਜਪਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ	ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (LNIPE) ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਕੂਬਾ (Tsukuba), ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ, ਸਾਂਝੇ ਖੋਜ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਵਟਾਂਦਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ।
14	ਸਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਕੂਬਾ, ਜਪਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ	ਜਪਾਨ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਕੂਬਾ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਸਹਿਯੋਗ, ਸਾਂਝੇ ਖੋਜ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਵਟਾਂਦਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ।
J. ਵਿਦਿਅਕ/ਬਿੰਕ ਟੈਕ (ਲਿਆਕਤ ਦੇ ਭੰਡਾਰ)		
15	ਆਰ.ਆਈ.ਐੱਸ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ.ਈ-ਜ਼ੇ.ਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਓ. ਵਿਚਕਾਰ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ	ਖੋਜ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ.ਐੱਸ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ.ਈ-ਜ਼ੇ.ਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਓ. ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨਾ

*****

